

Bijlage A Wateradvies

WATERADVIES

DATUM	28 AUG. 2009	CONTACTPERSOON	ing. H.J.C. van Benschop
UW EMAIL VAN	12 augustus 2009	DOORKIESNUMMER	088 974 33 51
UW KENMERK		E-MAILADRES	r.vanbenschop@wshd.nl
ONS KENMERK	SPbl/U0506188	AANTAL BIJLAGEN	
INGEKOMEN NR.	E0904053		
ONDERWERP	wateradvies concept ontwerpbestemmingsplan 'Buytenland'		

Gemeente Albrandswaard
T.a.v. mevrouw W. Versteeg
Postbus 1000
3160 GA RHOON

Geachte mevrouw Versteeg,

Naar aanleiding van het concept ontwerp voor het bestemmingsplan 'Buytenland' d.d. 11 augustus 2009, delen wij u mede in te kunnen stemmen met het concept ontwerpbestemmingsplan.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Voor eventuele vragen kunt u contact opnemen met de heer Van Benschop, telefoonnummer 088 974 33 51.

Hoogachtend,

namens dijkgraaf en heemraden,

ir. J.M.J. Waals
afdelingshoofd Beleid

Bijlage B

Uitsnede studie beheersconcepten

UITSNEDE STUDIE BEHEERSCONCEPTEN

Het natuurgebied onder de Essendijk biedt fysieke en organisatorisch-financiële kansen voor robuuste natuurakkers, gebaseerd op een combinatie van deze drie beheersvormen.

Een biologisch bedrijf in het gebied, waarin de goede elementen uit het traditionele onkruidreservaatbeheer en randenbeheer worden opgenomen, kan de proeftuin worden voor moderne vormen van natuurbeheer.

Onderzocht is welke verschillende bedrijfsconcepten zouden kunnen passen in het Landschapspark Buytenland. Deze zijn:

- Natuurproductiebedrijf De Molenpolder (bedrijfsconcept 1);
- Boeren voor Natuur (bedrijfsconcept 2);
- Coöperatief natuurbedrijf De Graanschuur (bedrijfsconcept 3).

Hierna zijn de verschillende bedrijfsconcepten beknopt beschreven, steeds gevolgd door een richtinggevende visualisatie. Bij de studie is uitgegaan van een bepaalde inrichting zoals hierna beschreven, maar de conclusies zijn ook geldend voor andere configuraties met vergelijkbare arealen. In alle bedrijfsconcepten wordt ervan uitgegaan dat de bestemming landbouwgrond in de Molenpolder omgezet wordt in natuur en dat de grond aangekocht wordt ten behoeve van het beheer door een nader door de Provincie aan te wijzen beheerder, in samenwerking met een of meerdere agrarische ondernemers. In een pachtovereenkomst die afgesloten wordt door de beheerder en de betreffende ondernemer of ondernemers worden afspraken over de gewenste natuurproductie en het gewenste beheer schriftelijk vastgelegd.

Natuurproductiebedrijf De Molenpolder (bedrijfsconcept 1)

In dit geval wordt 20% van het oppervlak van de Molenpolder ingericht als 'natuurranden' (akkerranden, bloemrijke grasranden, braak, slootkanten, rietsloten, hagen etc.) 10% van het oppervlak wordt ingericht als cultuurhistorisch element met oude gewassen (vlas, hennep, spelt), in de vorm van randen, maar ook in de vorm van een aantal kleine percelen (1 tot 2 hectare) waarop deze gewassen geteeld worden. Het is de bedoeling dat met name de cultuurhistorische elementen de klassieke akkernatuur zullen gaan opleveren.

Op de percelen zelf is sprake van een biologische vruchtwisseling met granen en hakvruchten en een lage bemesting. Ongeveer de helft van het daarvoor beschikbare areaal wordt gebruikt voor een vruchtwisseling met de volgende gewassen: wintertarwe, ui, erwt (of stamslaboon of luzerne), consumptieaardappel (of kool), gerst, peen. De andere helft wordt gebruikt voor een extensieve vruchtwisseling, met de volgende gewassen: wintertarwe, zomergerst of haver, braak/groenbemester, zomertarwe, vlinderbloemigen (grasklaver, luzerne). De extensievere vruchtwisseling heeft minder bemesting nodig.

Het begrip natuurakkers wordt in dit concept ingevuld door een diversiteit aan gewassen en elementen. Het bedrijf als geheel vertegenwoordigt een grote diversiteit aan habitats voor akkerflora en -fauna en levert een interessant landschap op. De biologische bedrijfsvoering is een voorwaarde bij het pachtcontract. De ondernemer ontvangt een ver-

goeding voor het onderhoud en beheer van de natuurranden en de cultuurhistorische elementen en vult dat inkomen aan met de opbrengsten uit de extensieve akkerbouw.

Visualisatie bedrijfsconcept Natuurproductiebedrijf De Molenpolder

Boeren voor Natuur (bedrijfsconcept 2)

Bij Boeren voor Natuur staat het boeren ten dienste van de natuur. Natuurproductie is hierbij leidend, maar is het resultaat van agrarisch ondernemerschap. Dit gebeurt op basis van afspraken over slechts 2 of 3 maatregelen:

- gesloten kringloop: geen aanvoer van mest of veevoer van buiten het bedrijf;
- natuurlijk of flexibel peilbeheer (dit speelt niet voor de akkers in de Molenpolder, wel voor de natte natuur ten zuiden daarvan);
- onderhoud van landschapselementen (natuurranden).

Boeren voor Natuur gaat uit van een gemengd bedrijf met zowel akkerbouw als veeteelt. Het vee wordt gehouden om mest te produceren voor de (natuur-)akkers. Het bedrijf als geheel extensiveert: er worden immers alleen maar mineralen afgevoerd en niet aangevoerd. De boer zal een evenwicht moeten zoeken op basis van de beschikbare meststoffen. Dit leidt tot diversiteit op het bedrijf, met een interessant landschap en hogere natuurwaarden tot gevolg. De 'slechtere' gronden zoals natuurranden zullen verschrappen, omdat hier de minste mest wordt toegepast, of zelfs biomassa wordt afgevoerd om te composteren. De Boeren voor Natuurakkers zullen door de schaarste aan mest extensiever zijn dan de 'gewone' biologische akkers en daarmee meer ruimte geven aan biodiversiteit.

In de Molenpolder is plaats voor 2 gemengde Boeren voor Natuurbedrijven, elk zo'n 142 hectare groot (waarvan 50 hectare in de Molenpolder). Ze hebben hun eigen compos-

teerinrichting ten bate van hun eigen interne gesloten kringloop. Zij beheren beiden de helft van de Molenpolder en hebben bovendien het beheer over een deel van de natte natuur ten zuiden en de weidegronden ten noorden van de Molenpolder. 5% van de beide bedrijven wordt ingericht met natuurranden (kruidenranden, braak, slootkanten) en 5% met de teelt van cultuurhistorische gewassen. De ruimtelijke begrenzing van de bedrijven loopt dwars door de Molenpolder heen over het buisleidingentracé.

Beide bedrijven hebben dus een uitgekiend aantal hectares buiten de Molenpolder nodig voor hun bedrijfsvoering. Periodiek maaien van de natuurterreinen is in het belang van de bedrijfsvoering en de natuurdoelen. Ook het telen van robuuste gewassen en een extensieve vruchtwisseling met granen (zie bedrijfsconcept 1) zijn een natuurlijk gevolg. Het ligt voor de hand om eveneens te kiezen voor robuuste veerassen. Ieder bedrijf beheert dus de helft van de Molenpolder (ongeveer 50 hectare per bedrijf akkers en 10% natuurelementen), natte graslanden (ongeveer 100 hectare per bedrijf) ten zuiden daarvan en de helft aan weidegrond aan de noordzijde (ongeveer 25-30 hectare per bedrijf). In totaal wordt dan ongeveer eenderde van het gebied ten noorden van de Molenpolder weiland (de polder Buitenland van Rhoon is ongeveer 150 hectare in totaal) en komt eveneens ongeveer eenderde van de natte natuur in de Portland- en Zegenpolder bij de boeren uit de Molenpolder in beheer.

Visualisatie Boeren voor Natuur

Coöperatief natuurbedrijf De Graanschuur (bedrijfsconcept 3)

In dit concept is er in het hele Landschapspark Buytenland sprake van enkele grotere, gespecialiseerde, bedrijven die gezamenlijk een gesloten kringloop maken. Het gaat dan om 1 akkerbouwbedrijf in de Molenpolder (in dit geval De Graanschuur), 1 melkveehouder met weidegronden in het Buitenland van Rhoon en 1 vleesveehouder die de natte natuur in de Postland en Zegenpolder beheert. Desgewenst kunnen aan de gebiedscoöperatie ook andere bedrijven worden toegevoegd.

Voorwaarde bij de pachtcontracten is dat geen mest of voer mag worden aangevoerd van buiten het Landschapspark Buytenland. Mest wordt zo schaars en waardevol gemaakt, waardoor de ondernemers in het gebied een goede reden hebben voor samenwerking. Onderling worden afspraken gemaakt over uitwisseling van producten en de prijs daarvan. Extensieve graanakkers zijn een natuurlijk gevolg (terwijl de boer nog steeds maximaal in zijn ondernemerschap wordt uitgedaagd).

Het coöperatieve natuurbedrijf De Graanschuur richt 5% van het oppervlak in als natuurranden (zoals kruidenranden, braak, slootkanten) en 5% met de teelt van cultuurhistorische gewassen. De betrokken ondernemer pacht de grond om niet van de grondeigenaar, aangevuld met een vergoeding per ha.

Ruimtelijk gezien beslaat dit coöperatieve natuurbedrijf dus de hele Molenpolder (115 hectare). Voor de akkergewassen wordt de extensieve vruchtwisseling van bedrijfsconcept 1 gehanteerd, met goede kansen voor akkerflora.

Visualisatie Coöperatief natuurbedrijf De Graanschuur

Economische analyse

De drie bedrijfsconcepten zijn economisch doorgerekend. De berekening geeft een indicatie ten opzichte van de gangbare landbouw. Daarbij moet worden opgemerkt dat het om verkennende economische berekening gaat die te optimaliseren zijn bij een nadere uitwerking. Zo is er geen rekening gehouden met de mogelijke opbrengsten van subsidies en verhogen van de toegevoegde waarde bij het verlengen en het verbreden van het productieproces. Ook zijn een aantal kostenposten niet nader uitgewerkt omdat deze sterk afhankelijk zijn van de uiteindelijke uitwerking. Uitgaande van een bedrijfssaldo van € 1.560,- per hectare van een gangbaar akkerbouwbedrijf ligt het bedrijfssaldo in de concepten daar € 1.100,- tot € 1.200,- onder. Dat betekent dat de ondernemer voor het beheer van het gebied een vergoeding moet krijgen van minimaal € 1.000,- per hectare wil het bedrijf rendabel te exploiteren zijn.